

Sürdürülebilirlik Bülteni

Ağustos 2023

JCR Avrasya Derecelendirme

Ekonomik ve Analitik
Araştırmalar

IFRS Sürdürülebilirlikle İlgili Standartlarını Yayınladı...

IFRS bünyesinde bulunan Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB) sürdürülebilirlik raporlamasına ilişkin üzerinde çalıştığı düzenlemeleri 26 Haziran tarihinde yayınladı. 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek standart iki kısımdan oluşmakta. IFRS S1 Sürdürülebilirlikle İlişkili Finansal Bilgilerin raporlanmasına ilişkin düzenlemeler getirirken IFRS S2 İklimle İlişkili bilgilerin raporlanmasını düzenlemekte.

IFRS S1, finansal rapor kullanıcılarının şirketlerin sürdürülebilirlikle ilişkili finansal risklere ve söz konusu risklerin yönetimine ilişkin bilgilere tutarlı ve eksiksiz olarak, şirketler arasında karşılaştırılabilir ve doğrulanabilir bir şekilde ulaşmalarını sağlayacak

Düzenlemelerin yürürlüğe gireceği tarihten itibaren şirketler, IFRS S1 ve IFRS S2'yi birlikte uygulayacaklar. Ancak ISSB, bir şirketin IFRS S1 ve IFRS S2'yi uyguladığı ilk yılda bazı gereklilikler için geçiş muafiyeti de sağlamaktadır. Örneğin, IFRS S1 ve IFRS S2 uygulandığı ilk yılda iklimle ilgili riskler ve fırsatlarla ilgili bilgileri sınırlandırılabilir.

TFCD Düzenlemelerini ISSB'ye Devrediyor...

2017 yılında Finansal İstikrar Kurulu (FSB) altında oluşturulan İklimle İlişkili Finansal Bilgilerin Yayınlanması Görev Gücü (TFCD), IFRS tarafından yayınlanan standartlar sonrası şirketlerin iklim risklerini yayınlamasına ilişkin izleme görevini IFRS bünyesinde bulunan ISSB'ye devrediyor. IFRS'ten yapılan açıklamada IFRS S1 ve IFRS S2'nin TFCD tavsiyelerinin tamamını içermekte.

FSB'de IFRS S1 ve S2'ye atıfta bulunarak standartların bu zamana kadar iklimle ilgili yapılan raporlama standartlarının doruk noktası olduğunu belirtti.

Standartların 1 Ocak 2024 tarihinde yürürlüğe girmesinden itibaren TFCD görevini ISSB'ye devretmiş olacak.

Karbon Kaçağı Endişesi Avrupalı Çelik Üreticilerini Korkutuyor

Uluslararası Enerji Ajansı'na (IEA) göre endüstri kaynaklı karbon emisyonunun 3%'ünü oluşturan alüminyum üretiminde gözler AB tarafından uygulanacak olan Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizmasına (CBAM) çevrildi. Avrupalı alüminyum üreticileri, mekanizmada yaşanacak olan bir aksaklığın karbon yoğunluğu yüksek ucuz ürünlerin Birlik ülkelerine gelebileceğini belirtti. Bu durumun karbon kaçağına ve AB ülkelerindeki firmaların rekabet avantajını kaybetmesine neden olabileceği düşünülmekte.

Financial Times'ta yer alan haberde Birlik ülkelerinde üretilen her bir kilogram alüminyum için 6.8 kg karbon salınımı gerçekleştiği belirtilirken bu oranın dünya ortalamasının 16.1 kg/CO₂ olduğu belirtildi. CBAM'de ortaya çıkacak olan bir boşluğun bütün düzenlemeyi etkisiz hale getirebileceğine dikkat çekildi.

IMO İklim Stratejisini Açıkladı

Birleşmiş Milletler Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) sera gazı salınımına ilişkin iklim stratejisini açıkladı. 2050 yılında 2008 yılı seviyesine göre net sıfır karbon emisyonuna ulaşmayı hedefleyen planda 2030 yılı için sera gazı azaltım hedefi 2008 baz yılına kıyasla 20% iken, 2040 yılında ise 70% azaltılma gidilmesi hedeflenmektedir.

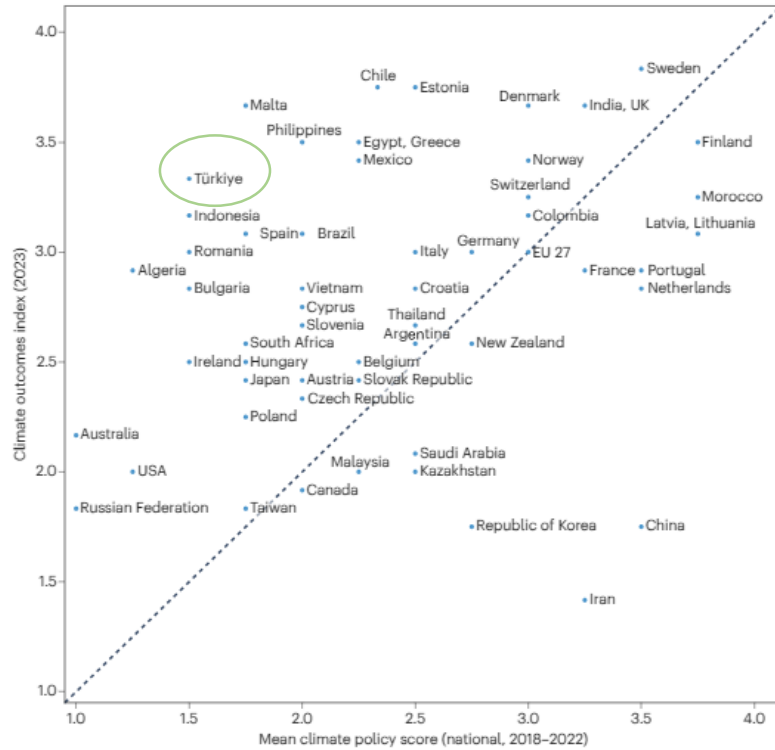

Dünya ticaretinin **80%'inden fazlası deniz yolu aracılığıyla** gerçekleşirken, deniz taşımacılığı kaynaklı sera gazı salınımının toplam insan kaynaklı sera gazı salınımı içindeki payı 3% civarında gerçekleşmekte.

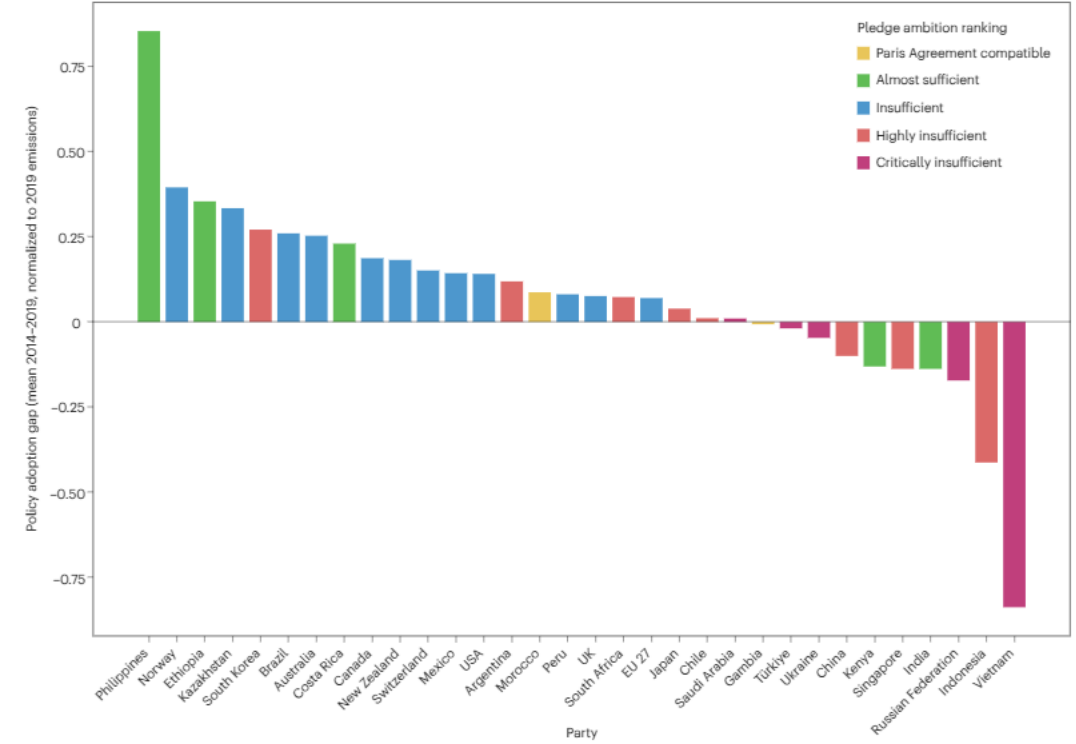
Paris Anlaşması Kapsamına Uyum Sürecinde Ülkeler Arası Uygulama Boşluğu Mevcut...

Nature dergisinde yayımlanan, politika uyumları ve politika çıktıları arasındaki farkın değerlendirildiği "Taking stock of the implementation gap in climate policy" başlıklı makalede ülkeler arasında Paris İklim Anlaşmasına uyum konusunda uygulama boşlukları olduğunu göstermekte.

Politika Çıktıları Sonuçları

Politika Uyum Boşlukları

Türkiye Politika uyumları konusunda Paris Anlaşması ile uyumlu bir yol izlerken uyum politikaları ve çıktıların birlikte izlendiği sonuçlarda pozitif ayrılmış durumda.

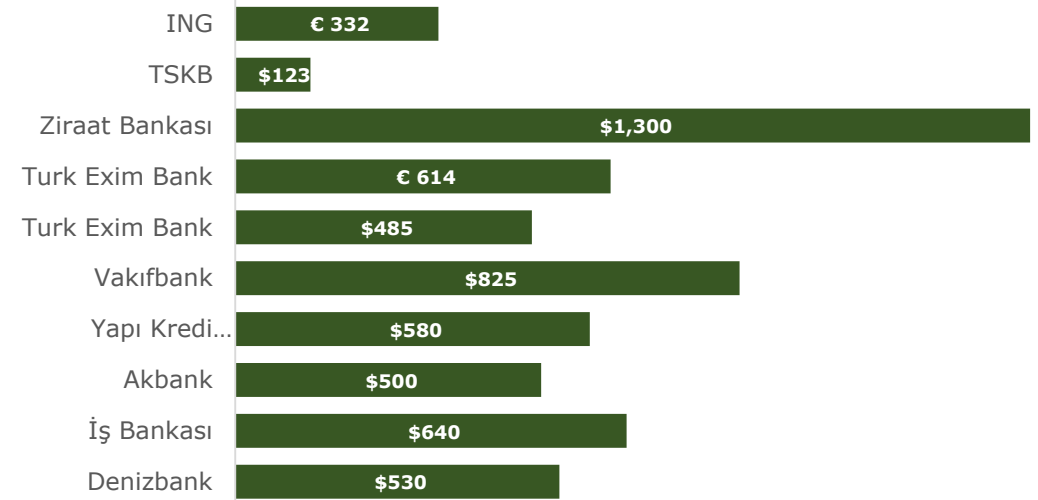
Kaynak: JCR-ER, Nature

Bankalar Sürdürülebilirlikte Hızlandı

Sendikasyon kredileri yenileme döneminde bankalardan sürdürülebilirlik atağı geldi. 2023 başından bu yana Türkiye’de yerleşik bankalar uluslararası piyasalardan USD 6.3 milyar tutarında sürdürülebilir sendikasyon kredisi sağladılar. Sürdürülebilirlik kredilerinin deprem bölgesindeki firmaların ihtiyaçları için kullanılacağı belirtildi. Bu kapsamda bankalar elde edilen kaynakları KOBİ’lerin desteklenmesi, kadın istihdamı, sosyal etki yaratacak işletmelerin finansmanı ve bölgedeki firmaların dış ticaretinin finansmanında kullanılacağını belirttiler.

Kredilerin ortalama maliyeti ise USD cinsi kredilerde **SFOR + 425bps** olurken Euro cinsi kredilerde maliyet **Euribor + 400bps** şeklinde gerçekleşti. Ayrıca kredi sözleşmelerinde belirtildiğine göre maliyetler, bankaların sürdürülebilirlik performanslarına göre daha aşağıda gerçekleşebilecek.

Türk Bankaları 2023 Yılı İçerisinde USD 6.3bn Değerinde Sürdürülebilir Sendikasyon Kredisi Sağladı

Kaynak: JCR-ER, Refinitiv

Avrupa Komisyonu ESG Derecelendirmelerinde Düzenlemeye Gidiyor...

Avrupa Komisyonu Haziran ayında ESG derecelendirme servisi sağlayıcılarına yönelik çerçeveyi de içeren bir dizi düzenlemeyi hayata geçirdi. Pakette ayrıca sürdürülebilir ekonomiye geçiş sürecine yönelik olarak AB taksonomisine de yeni eklemeler yapıldı.

ESG derecelendirme sürecinde yaşanan metodolojik karmaşaların ve düzenleme eksikliklerinin kullanıcılara yanıltıcı bilgiler verebileceğinin altını çizen Komisyon, ESG derecelendirme süreçlerinin denetlenmesi ve düzenlenmesi için Avrupa Sermaye Piyasaları Otoritesini (ESMA) görevlendirdi.

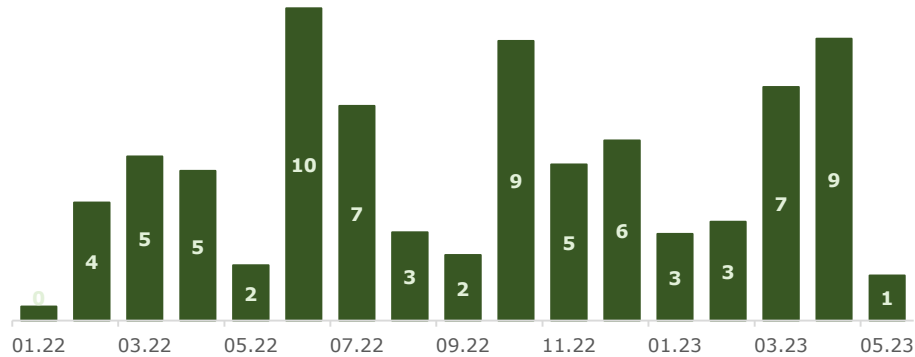
Yatırımcılar ve finans profesyonelleri tarafından son dönemlerde sıkça kullanılan ESG derecelendirme skorlarında herhangi bir düzenleme bulunmamakta. Bu durum ESG derecelendirme hizmeti sunan firmaların skorlarının kullanıcılara karşılaştırılabilir, şeffaf ve tutarlı bir kullanım imkanı sağlamasını engellemekte. Avrupa Komisyonu, sürdürülebilir finansın gelişimi için ESG derecelendirmesinin düzenlenmesinin de gerekli bir adım olduğunu belirtti.

Reel Sektör de Sürdürülebilir Kaynak Peşinde...

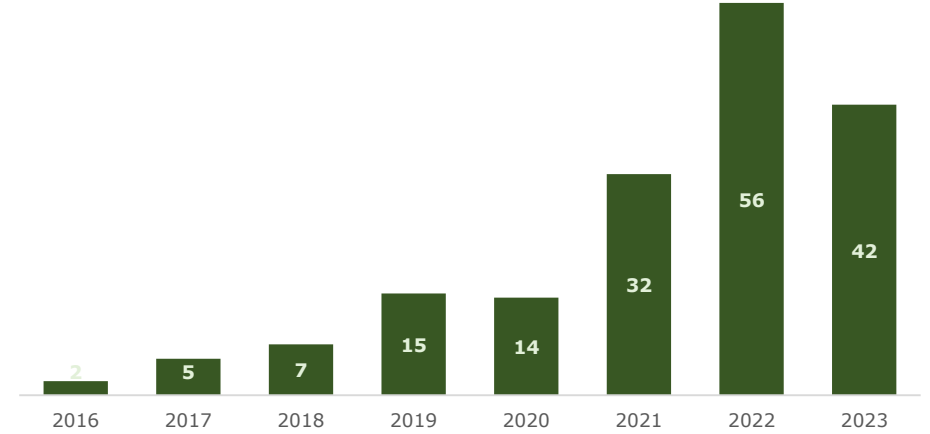
Dünyadaki sürdürülebilir finansman kaynaklarına Türk firmalarından da talepler gelmeye devam ediyor. Gıda ürünleri alanında faaliyet gösteren Ülker, bu yılın Mart ayında sürdürülebilirlik hedefleri doğrultusunda EBRD ile **EUR 75mn** tutarında kredi anlaşmasına vardı. Şirket Nisan ayında ise 5 bankanın katılımı ile **USD 248mn** tutarında sürdürülebilirlik ilişkili sendikasyon kredisi sağladı. 2023 yılı Nisan ayında Kılıç Deniz Ürünleri **EUR 60mn** tutarında yeşil sendikasyon kredisi sağladı. Sağlanan finansmanın yeni sermaye yatırımlarında kullanılacağı belirtilirken Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 4 tanesine katkıda bulunacağı belirtildi.

Yeşil kredilerde yaz aylarında gaza basılıyor.

Yeşil Kredi Tutarı (milyar USD)

2022 yılında globalde EUR 56bn yeşil kredi anlaşması gerçekleşti.
Yeşil Kredi Tutarı (milyar USD)

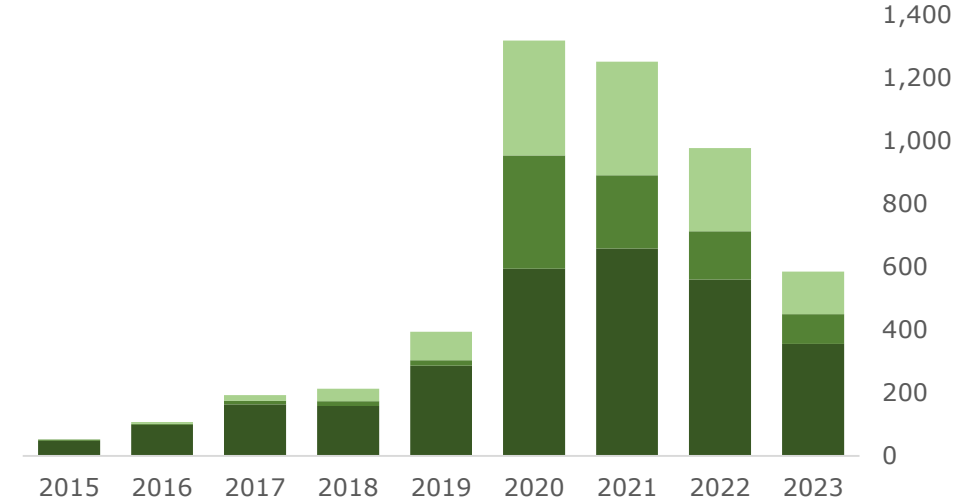

Bir diğer yeşil kredi de Assan Alüminyum ile IFC arasında gerçekleşti. Assan mevcut tesislerinin modernizasyonu, yenilenebilir enerji yatırımları ve kapasite artırımı için IFC'den **USD 90mn** tutarında yeşil kredi sağladı.

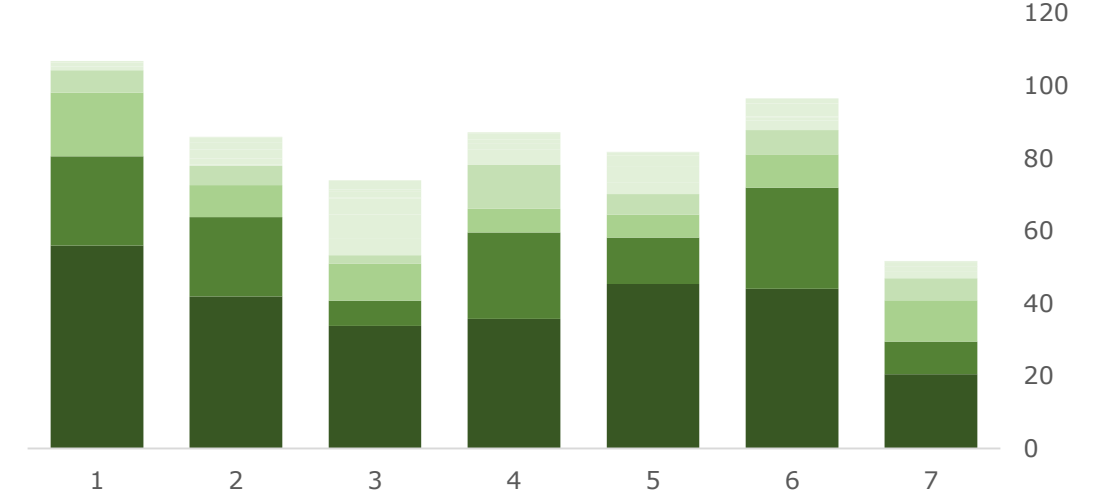
Kaynak: JCR-ER, Refinitiv

Sürdürülebilir Tahvil Piyasası

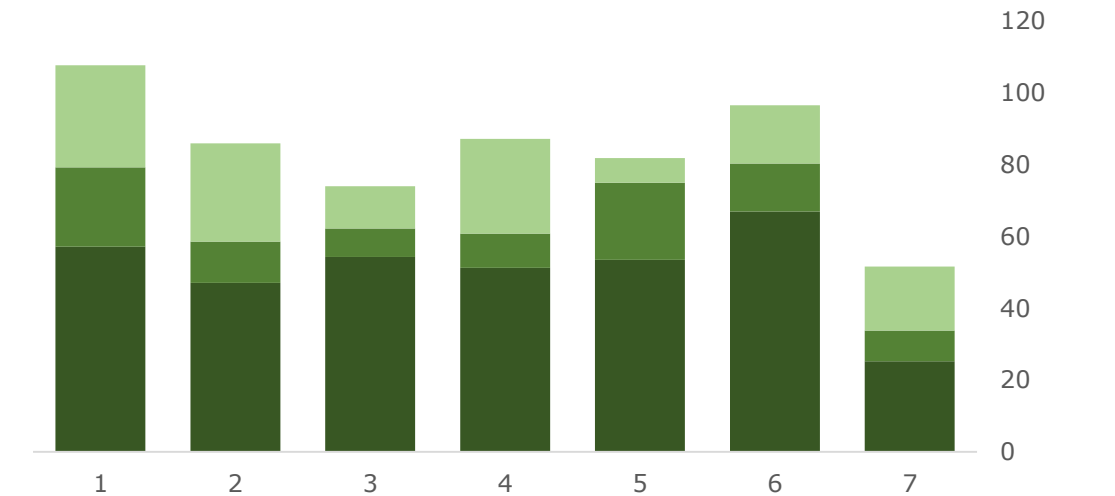
Sürdürülebilir Tahvil İhraçları
Yeşil Sosyal Sürdürülebilirlik (Milyar USD)

2023 Yılı Aylık Sürdürülebilir Tahvil İhracınının Sektörel Dağılımı
Finans Resmi Kurumlar Teknoloji İmalat Sanayi Diğer (Milyar USD)

2023 Yılı Aylık Sürdürülebilir Tahvil İhraçları
Yeşil Sosyal Sürdürülebilirlik (Milyar USD)

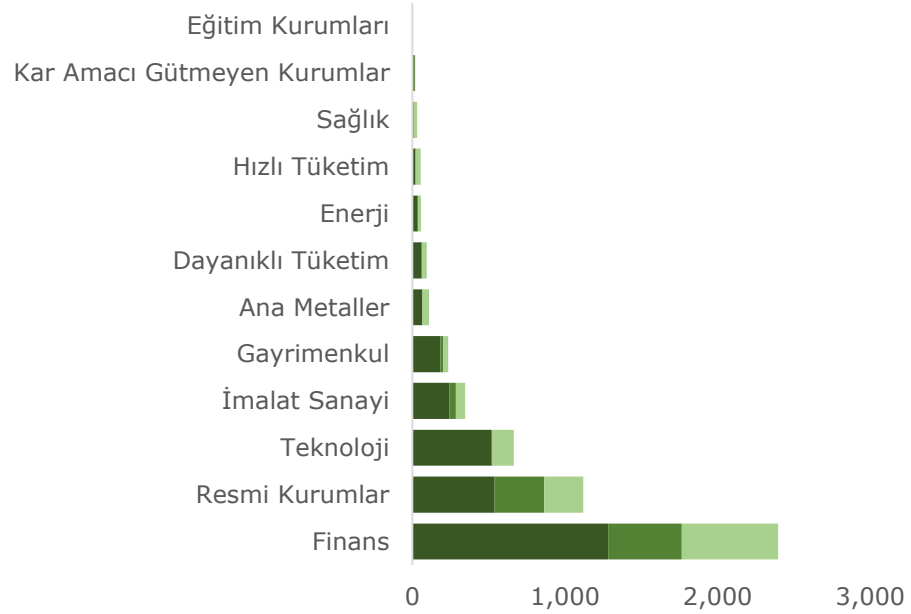

Kaynak: JCR-ER, Refinitiv

Sürdürülebilir Tahvil Piyasası

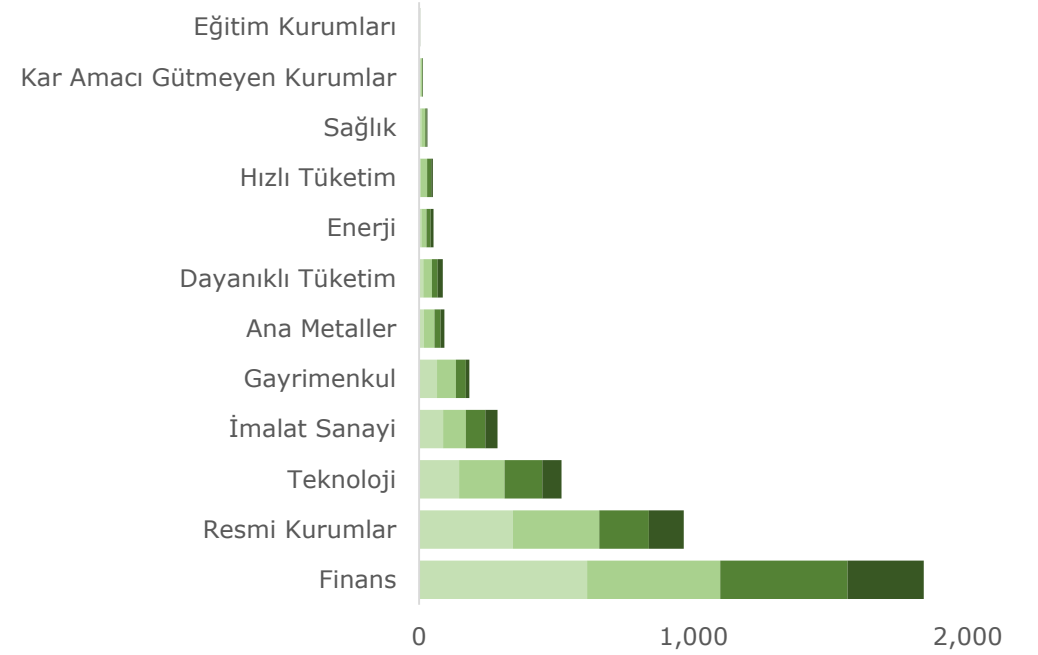
2006-2023 Dönemi Sürdürülebilir tahvil İhracı Sektör-Tahvil Dağılımı

Yeşil Sosyal Sürdürülebilirlik (Milyar USD)

2020-2023 Dönemi Sürdürülebilir Tahvil İhracı Sektör-Yıl Dağılımı

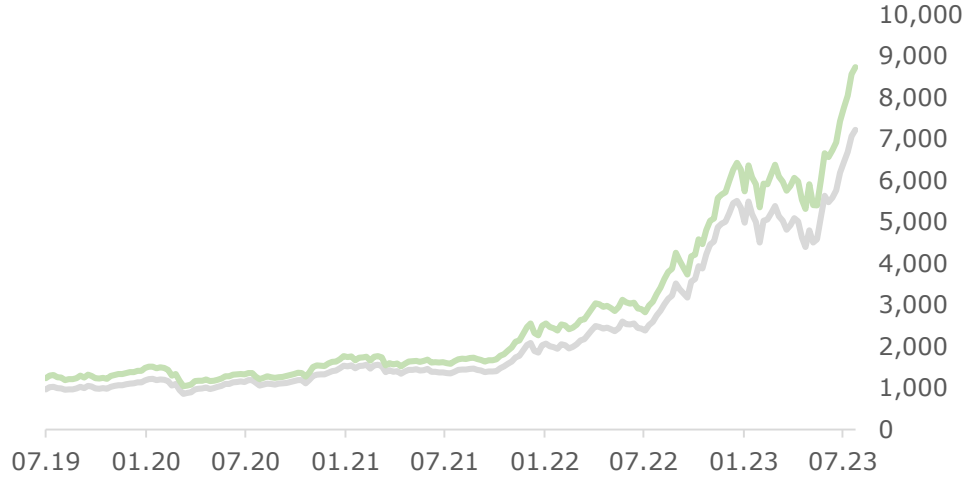
2023 2022 2021 2020 (Milyar USD)

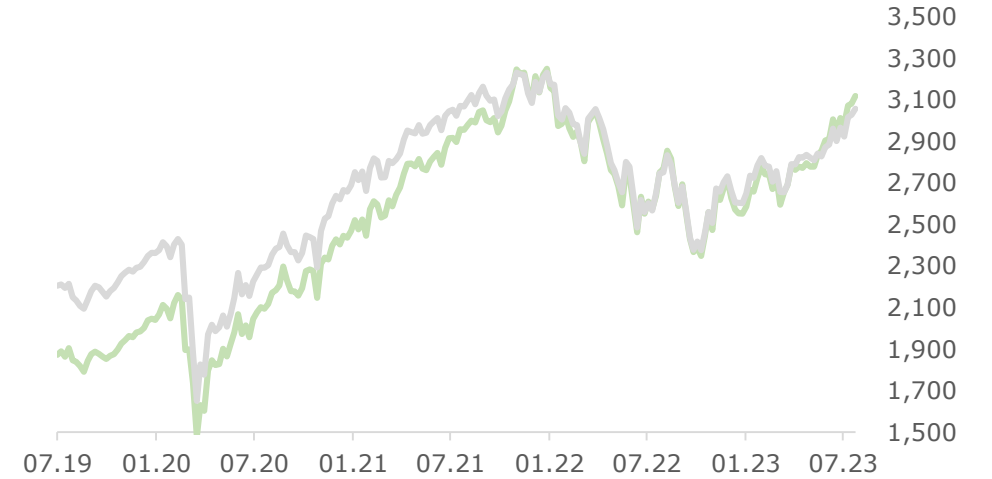
Kaynak: JCR-ER, Refinitiv

Sürdürülebilirlik Endeksleri

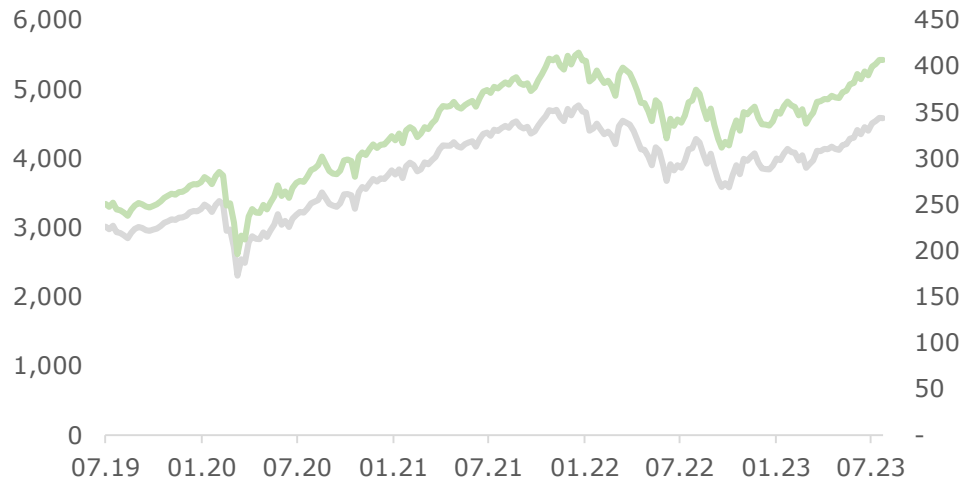
BIST Sürdürülebilirlik Endeksi
BIST100

KLD400 Sosyal Endeksi
MSCI Global Endeks

SP500 Sürdürülebilirlik Endeksi (Sağ Eksen)
SP500 Endeksi (Sol Eksen)

Stoxx Global ESG Liderleri Endeksi (Sağ Eksen)
STOXX600 Endeksi (Sol Eksen)

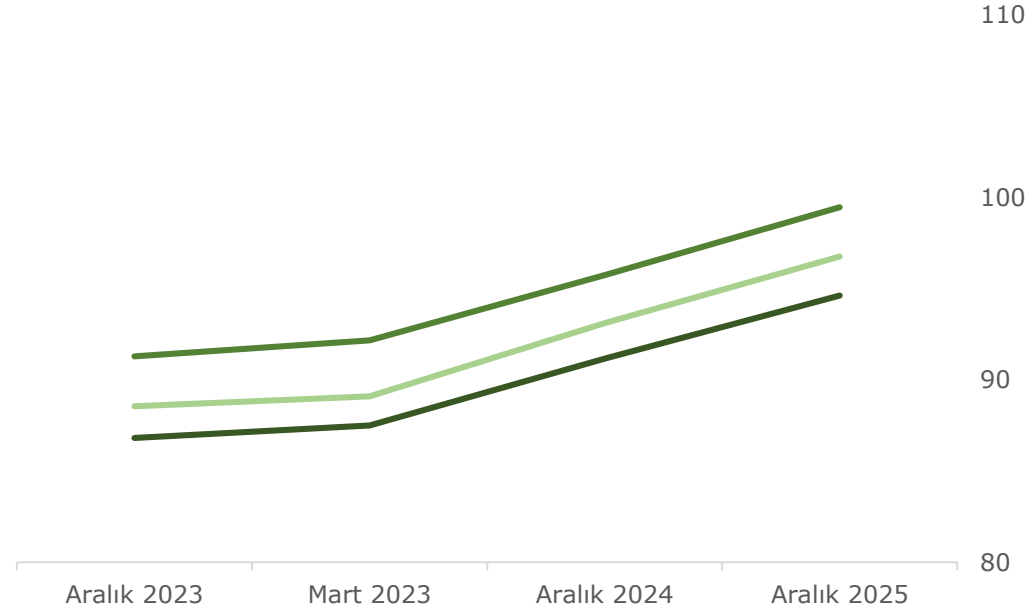

Kaynak: JCR-ER, Refinitiv

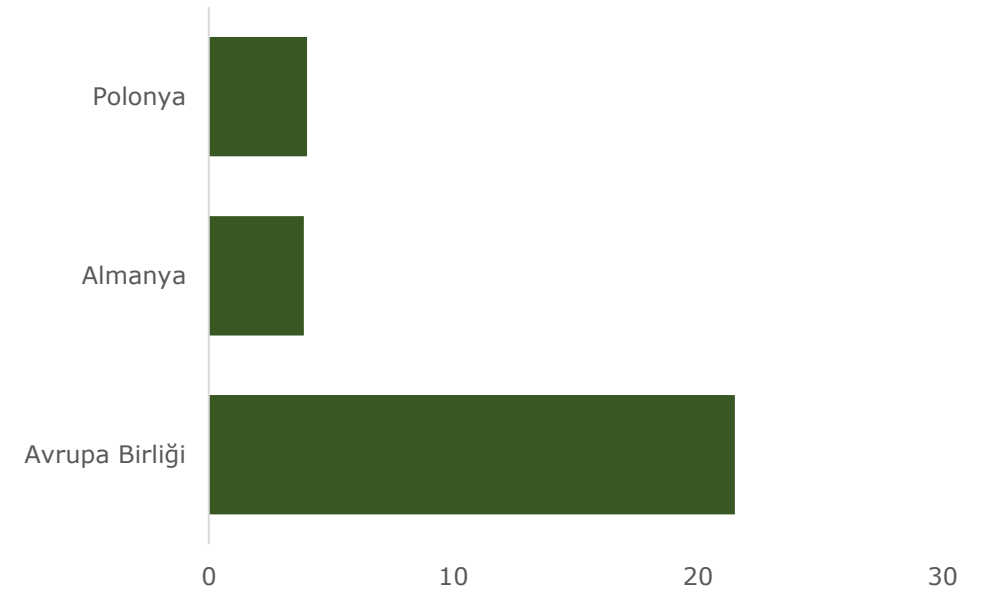
Karbon Piyasası

Karbon sertifikası fiyatları 90 EUR/t üzerinde seyrediyor.

31 Temmuz 2023 **24 Temmuz 2023** **24 Nisan 2023**

Önümüzdeki 1 ay içinde ihale edilecek olan karbon sertifikası miktarı 30 milyon ton düzeyinde.
İhale Edilecek Karbon Sertifikası (Ton/EUR)

Kaynak: JCR-ER, Refinitiv

Ekonomik ve Analitik Araştırmalar

JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.

Maslak Mah.
Tařyoncası Sok.
No:1/F F2 Blok Kat:2
34485 Sarıyer/İstanbul
Türkiye

info@jcrer.com.tr
Tel +90 212 352 56 73-74
Faks +90 212 352 56 75

www.jcrer.com.tr

JCR Avrasya Derecelendirme A.ř. tarafından hazırlanan rapor, kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgilerin kullanımıyla hazırlanmıştır ve yalnızca bilgilendirme amacı taşımaktadır. Rapor, herhangi bir finansal enstrümanın alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlamak için hazırlanmamıştır ve bu şekilde yorumlanmamalıdır. Rapor, JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu hazırlayan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmelerini yansıtmaktadır. JCR Avrasya Derecelendirme A.ř., bu raporda yer alan bilgilerin doğruluğunu garanti etmemekte olup, bu rapor ve içinde yer alan bilgilerde değişiklik yapma hakkını saklı tutmaktadır. JCR Avrasya Derecelendirme A.ř., bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan sorumlu değildir. Bu rapor üzerinde JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.'nin telif hakkı bulunmaktadır ve JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.'nin yazılı izni olmadan herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır.